

bringelsen af en Rigsdagsbygning. Det er nu en 7—8 Aar siden, at Kristiansborg Slot brændte, og vi have i hele denne Tid haft Refterne af det staaende som en Ruin, der ingenlunde er til Pryd for Hovedstaden. Dertil kommer, at det, at vi ikke have gjort noget for at faa Slottet genopført, har ført til, at Kongehuset for Eksempel har maattet savne en Repræsentationslejlighed, som det i og for sig har lobbestemt Krav paa at have. Det blev nemlig i sin Tid ved Fasttættelsen af Civillisten bestemt, at en vis Del af Slottet skulde staa til Civillistens Disposition. Nu ved jeg vel, at efter Slottets Brand har man hødet noget derpaa ved at overlade Civillistens Christian den 7des Palæ, men dette er dog i Virkeligheden en temmelig tarvelig Erstatning, og ved en ekstraordinær Lejlighed, som den, der jo nu er forestaaende i Aar, kan jeg ikke tro andet, end at det vil blive et meget føleligt Savn, at man ikke tidligere har sørget for at erstatte Kongehuset den Lejlighed, som det dog har tabt paa Slottet. Dernæst kan det jo ikke nægtes, at ogsaa Rigsdagen har paa en meget ubehagelig Maade følt Følgerne af, at Slottet er brændt, og at vi her maa bo til Huse hos Krigsbestyrelsen. I alt Fald for dette Tings Vedkommende kan jeg ikke nægte, at jeg finder, at naar vi nu i 7—8 Samlinger have maatte nøjes med de Lokaler, vi hove her oppe, kunde det snart være nok, og det kunde være paa Tide, at vi sørge for at faa en bedre og bekvemmere Lejlighed. Vi have jo ikke andet til Raadighed foruden denne Sal, end et større Udvalgsbærelse og 2 mindre samt et Bæseværelse og et lille Bærelse, hvor man kan sidde og skrive Breve. Det er utvivlsomt alt for lidt; man føler det navnlig hemmod Samlingens Slutning, hvor der holdes mange Udvalgsmøder; Udvalgene snuble over hinanden, fordi det er vanskeligt at finde Plads. Stulle vi bo her længere, anser jeg det for absolut forlødent, at vi paa en eller anden Maade midlertidigt faa en noget gunstigere Lejlighed her til Landstingets Bolig. Men det rigtigste forekommer mig at være, at man i Stedet for at kaste Masser af Penge paa saadanne ekstraordinære Foranstaltninger strider til at faa opført en ny Rigsdagsbygning, der kunde svare til de Krav, der billigtvis kan stilles til en saadan. Jeg beklager derfor, som sagt, at man har udstemt disse 40,000 Kroner til Forberedelse af de to anførte Formaal.

Et Par enkelte Bemærkninger skal jeg gøre endnu. Naar man lægger Mærke til de Bevillinger, der Aar efter Aar gives som Understøttelser, dels paa Kultusministeriets Budget paa § 21. VI. Citra A. 2, 3, 4,

dels paa forskellige andre Steder i Finansloven, blandt andet ogsaa gennem de forskellige Ministeriers Understøttelseslister, saa kan jeg ikke nægte, at der hos mig har rejst sig nogen Tvivl, om man ogsaa derved iagttager den fornødne Kritik nebe i det andet Ting. Tidligere i Abjolutismens Dage havde man to Institutioner, Fonden ad usus publicos og Raadessekretariatet, gennem hvilke disse forskellige Arter af Understøttelser, hvortil jeg siger, tilstodes. Man var ikke videre tilfreds med disse to Institutioner, og de forsvandt — Fonden ad usus publicos allerede i Begyndelsen af Fjrrerne, da vi fik offentliggjorte Budgetter, hvormod Raadessekretariatet først forsvandt, da vi skulde have den første Finanslov. Man var som sagt ikke videre fornøjet med den Maade, hvorpaa disse Institutioner virkede, men nu, efter at disse Anliggender ere gaaede over til Rigsdagen, er jeg kommen i nogen Tvivl, hvorvidt Rigsdagen, naar det kommer til Stykket, virker bedre end disse to ikke ret vel ansete Institutioner. Der vil jo komme en Tid, da Historikerne tage fat paa og behandle disse Institutioner — den er ikke fjern, saa vidt jeg ved — og naar den Tid kommer, vil Rigsdagens Virksomhed i den Henseende komme under Kritik. Nu virker faktisk Finansudvalget i Forbindelse med Ministrene baade som Direktion for Fonden ad usus publicos og som Raadessekretariat. Den Indflydelse, dette Ting har paa disse Anliggender, er omtrent Null. Vi kunne enkelt Gang gøre en Anstuelse gældende i et eller andet Tilfælde, hvor vi synes, det gaar alt for vidt; men hvorledes og efter hvilke Regler disse Bevillinger egentlig vedtages, det har man næppe en Gang rigtig Kundskab om, og i alt Fald ingen Indflydelse paa. Jeg er tilbøjelig til at tro, at i mange Tilfælde gaar det saaledes til, at de forskellige Partier have hver sine Ønsker i den Henseende, og saa handler man og sætter ind fra den ene Side, mod at man ogsaa faar nogen ind fra den anden Side. Men dette er ikke nogen heldig Maade at faa den Slags Sager afgjorte paa. Jeg vil derfor meget anbefale, at man i disse Anliggender viser noget mere Kritik, noget større Forsigtighed, end jeg tror, der hidtil har været vist, saa vidt jeg har kunnet skønne ved at gennemgaa, hvad der i Aarenes Løb er passeret paa dette Omraade.

Har man paa disse Omraader været noget for flod, er der derimod andre Omraader, hvor jeg synes, man har været noget vel smaalig, kneben. Jeg siger derved blandt andet til saadanne Tilfælde som et Punkt paa § 6. Der var der af den høitærede